

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. F.**, bývajúceho v B., zastúpeného splnomocnenkyňou FUTEJ & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Národná banka Slovenska, Bratislava, Imricha Karvaša 1, **o 5 807,64 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4 C 223/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2015 sp. zn. 14 Co 527/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 29. septembra 2015 č. k. 4 C 223/2011-132 (ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 € za podané odvolanie v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v zákone SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ďalej len „sadzobník“ a „poplatkový zákon“) ako vecne správne (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou majúc za to, že žalobcu stíhala poplatková povinnosť pre podanie odvolania až po nadobudnutí účinnosti novelizácie poplatkového zákona, ktorou bol opustený inštitút skoršieho vecného oslobodenia konaní vo veciach nárokov zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (zákon č. 286/2012 Z. z.) a rozhodujúcim tu bol čas

začatia odvolacieho konania, resp. urobenia podania začínajúceho také konanie (nie čas začatia konania ako celku).

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca dovolanie (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol uznesenia súdov oboch nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím mu (postupom odvolacieho i prvostupňového súdu) možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), majúcim spočívať v nedostatočnom odôvodnení prvostupňového rozhodnutia, v ktorom absentoval dôvod vyrubenia súdneho poplatku a zároveň v nesprávnom právnom posúdení veci. Mal za to, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie mu bola uložená v rozpore so zákonom, keď v konaniach začatých do 30. septembra 2012 sa s podaním odvolania nespája vznik poplatkovej povinnosti. Žalobu v prejednávanej veci podal totiž v čase, keď konanie o nej bolo ex lege (vecne) oslobodené od súdnych poplatkov. Toto oslobodenie sa vzťahuje na konanie ako celok (teda aj na odvolanie), trvá až do právoplatného skončenia konania a súdy nižších súdov podľa neho nerešpektujú ústavný princíp právnej istoty (odkaz na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2011 č. k. IV. ÚS 499/2011-25).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, a preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. v tejto veci neprichádza do úvahy. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., avšak žalobcom napádané uznesenie nemá znaky žiadneho z týchto uznesení. Navyše od 1. januára 2015 je podľa § 239 ods. 3 O. s. p. dovolanie (i keby smerovalo proti uzneseniam uvedeným v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.) neprípustné (vždy), ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o súdnom poplatku (v tejto súv. pre prípad záujmu por. i čl. I bod 11 a čl. IV zákona č. 353/2014 Z. z.).

Žalobcom podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. (zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/lebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba ale zdôrazniť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O. s. p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z pohľadu možného výskytu niektorej či aj viacerých takýchto väd, nezistil však, že by konanie či jeho výsledok (dovoláním napádané uznesenie) boli postihnuté ktoroukoľvek takouto vadou. To platilo aj o podmienke prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., na ktorú poukazoval dovolateľ.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Dovolateľ súčasne namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvostupňovým súdom, to ale (samo osebe) prípustnosť dovolania nezakladá a dovolací súd by mal možnosť tu uvádzanou námietkou sa zaoberať len vtedy, ak by dovolanie bolo prípustné.

Pre ozrejmienie právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (tu por. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale (aj keby tu o taký prípad šlo) prípustnosť dovolania nezakladá (por. tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nebolo podľa § 239 O. s. p. prípustné, preukázaná nebola žalobcom tvrdená vada konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p., najvyšší súd dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

O trovách dovolacieho konania potom podľa § 146 ods. 1 písm. a/ a § 243b ods. 5 vety prvej O. s. p. v spojení s § 10 a § 12 poplatkového zákona nerozhodoval. Dôvodom pre takýto postup nebolo iba to, že tu vo vzťahu k otázke urobenej predmetom dovolacieho konania nešlo primárne o vzťah medzi účastníkmi konania, ale o vzťah poplatníka a štátu (v ktorom len zhodou okolností bol štát tiež procesným súperom dovolateľa), ale najmä to, že konanie vo veciach súdnych poplatkov je jedným z konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu a ktoré sa vyznačujú tiež tým, že v nich právo účastníkov na náhradu trov konania nevzniká zo zákona (práve podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.). Bezvýnimočnosť pravidla spôsobuje i nemožnosť rozhodovania (ktorým môže byť len výber aspoň z dvoch možností a tu je iba jedna), v dôsledku čoho je i tzv. náhradový výrok v rozhodnutí nadbytočný.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. marca 2016

JUDr. Rudolf Čirč, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová